
Fra: Kautokeino flyttsamelag GJS <ktk.flyttsamelag@gmail.com>
Sendt: 1. oktober 2016 19:25
Til: Postmottak LMD
Kopi: Norske Reindriftsamers Landsforbund; Nils Mathis Sara; Johan Ailo Logje
Emne: Uttalelse til forslag til endringer i jordskifteloven og reindriftsloven
Vedlegg: Searutskrif av sak 35-2016 Uttalelse til endringer i jordskifteloven og reindriftsloven.docx

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Fullført

God dag

Viser til høringsbrev fra Landbruks- og matdepartementet, datert 30.05.2016

Styret for Kautokeino flyttsamelag/Guovdageainnu johttisápmelaččaid searvi, herettet omtalt som GJS har behandlet saken om endringer i jordskifteloven og reindriftsloven på møte 30.09.16 og gir følgende uttalelse:

Kapittel. 7.2 - Hvem kan kreve sak for jordskifteretten og være part i jordskiftesak:

GJS viser til at reindriftsloven § 9 første ledd jfr. § 32 første ledd IKKE skiller rettighetsmessig mellom siidaandelsledere og andre reineiere. Derimot stiller § 32 punkt 1 og 2 krav om reindrift som hovednæring.

GJS mener reindriftsloven må revideres, slik at siidaandelsordningen oppheves og reineiere med reindrift som hovednæring gis sterkere rettigheter enn øvrige reineiere. GJS understreker at siidaandelsordningen ikke har grunnlag i den tradisjonelle samiske reindriften. Siidaandelsordningen er innført av myndigheter og må derfor anses som en administrativ og forvaltningsmessig konstruksjon, som ikke kan knyttes til rettigheter som har grunnlag i alders tids bruk.

Inntil en slik avklaring foreligger, bør distriktsstyret, siidastyret og den enkelte reineier, som har reindrift som hovednæring, gis kravkompetanse.

GJS mener at det offentlige ikke skal ha kravkompetanse. Det er distriktsstyrene som besitter den beste faglige kunnskapen. Reindriften er gitt indre selvstyre, og i den forbindelse bør distriktsstyrets rolle styrkes.

Kapittel 7.3 – Rettsfastsettende saker, grensefastsetting og rettsutgreiing, kapittel 7.4 Rettsendrende saker og Kapittel 7.5 – Grunnlaget for jordskifteløsningen:

GJS mener at jordskifteløsningen må bygge på reindriftsloven § 59 første og andre ledd. Dette innebærer at man ikke kan vektlegge rasjonelle bruksordninger som er i strid med en siidas rettigheter etablert på særskilt rettsgrunnlag.

Et sentralt element i reindriftssamisk rettsforståelse og sedvane, er arv og overføring fra generasjon til generasjon. Dette omfatter bl.a.

- Siidakontinuitet, som dokumenteres ved at siidaens folk (vuodđolbmot) har overtatt, opprettholdt og vedlikeholdt siida-, merke- og flokkgrunnlaget og således har en lang historie i siidaområdet
- Flokkgrunnlag (eallovuodđu), reinflokkens kontinuitet over tid og overførsel av et godt fundert utvalg av rein fra generasjon til generasjon
- Siidagrunnlag (siidavuodđu), dvs. ivaretagelsen av reinflokken gjennom opphold på og flyttinger gjennom ulike årstidsområder

Videre vises det til reindriftslovens § 44, hvor det heter at er ivaretagelse av reinbeiteressursene er distriktsstyrenes oppgave. I forhold til vinterbeiteområdene i Vest-Finnmark er dette styret for distrikt 30A, B og C. GJS mener at distriktsstyrets må involveres i rettsutgreiingen og bidra til fastsettelsen av grunnlaget for jordskifteløsningen ut i fra en samlet vurdering av de historiske elementene.

Det vises for øvrig til artikkelen «Å se som en stat eller som en samisk reineier: To forståelser av bærekraftig reindrift», skrevet av Inger Marie Gaup Eira, Mikkel Nils Sara, Hanne Svarstad og Svein D. Mathisen. Artikkelen er i boka Samisk reindrift – norske myter.

Fastsettelsen av reintall på siidanivå må tilpasses beiteområdet og bygge på vurdering av kriterier for slaktevekter, gjennomsnittlig slakteuttak (produksjonskrav) og variasjon i kalveprosenten. Slaktevekter og gjennomsnittlig slakteuttak (produksjonskrav) skal likevel gå foran variasjon i kalveprosenten. Begrunnelsen for dette er at kalveprosenten kan påvirkes av uår og rovvilt.

Når det gjelder fastsetting av grunnlaget for jordskifteløsningen i saker mellom reindriften og bufeholdere mener GJS at alders tids bruk av området gjennom tidene må legges til grunn. Man kan ikke legge dyretall til grunn.

Kapittel 8 – Mekling og kapittel 9 - Behov for kunnskap i jordskifteretten om samisk sedvane, kultur og rettsforståelse

GJS støtter NRLs syn på mekling (kap. 8) og NRLs syn på jordskifterettens behov for kunnskap om samisk sedvane, kultur og rettsforståelse (kap. 9)

Kapittel 10 - Avklaring av rettsforholdene på høst- og vinterbeiteområder i Vest-Finnmark:

GJS mener at distriktsstyrene for 30A, B og C, de såkalte sonestyrene, i sterkere grad må involveres i avklaring av rettsforholdene på høst- og vinterbeiteområder i Vest-Finnmark, og viser til overfor nevnte uttalelser.

GJS mener at omkostninger til ankesaker skal dekkes av staten.

Særutskrift av vedtaket følger vedlagt.

--

Med hilsen/Dearvuodát

Anne Marie Siri, sekretær for

KAUTOKEINO FLYTTSAMELAG/
GUOVDAGEAINNU JOHTTISÁPMELAČČAID SEARVI

Tlf. leder: 468 40 605

Sak 35/2016 Uttalelse til endringer i jordskifteloven og reindriftsloven

Det vises til:

- Landbruks- og matdepartementets høring av forslag til endringer i reindriftsloven og jordskifteloven som åpner for bruk av jordskifteretten på interne forhold i reindriften, datert 30. 05.2016, med høringsfrist 01.10.16
- Forslag til uttalelse fra NRL sentralt, sendt som e-post 16. September 2016

Enst.vedtak:

Kapittel. 7.2 - Hvem kan kreve sak for jordskifteretten og være part i jordskiftesak:

GJS viser til at reindriftsloven § 9 første ledd jfr. § 32 første ledd IKKE skiller rettighetsmessig mellom siidaandelsledere og andre reineiere. Derimot stiller § 32 punkt 1 og 2 krav om reindriften som hovednæring.

GJS mener reindriftsloven må revideres, slik at siidaandelsordningen oppheves og reineiere med reindriften som hovednæring gis sterkere rettigheter enn øvrige reineiere. GJS understreker at siidaandelsordningen ikke har grunnlag i den tradisjonelle samiske reindriften. Siidaandelsordningen er innført av myndigheter og må derfor anses som en administrativ og forvaltningsmessig konstruksjon, som ikke kan knyttes til rettigheter som har grunnlag i alders tids bruk.

Inntil en slik avklaring foreligger, bør distriktsstyret, siidastyret og den enkelte reineier, som har reindriften som hovednæring, gis kravkompetanse.

GJS mener at det offentlige ikke skal ha kravkompetanse. Det er distriktsstyrene som besitter den beste faglige kunnskapen. Reindriften er gitt indre selvstyre, og i den forbindelse bør distriktsstyrets rolle styrkes.

Kapittel 7.3 – Rettsfastsettende saker, grensefastsetting og rettsutgreiing, kapittel 7.4 Rettsendrende saker og Kapittel 7.5 – Grunnlaget for jordskifteløsningen:

GJS mener at jordskifteløsningen må bygge på reindriftsloven § 59 første og andre ledd. Dette innebærer at man ikke kan vektlegge rasjonelle bruksordninger som er i strid med en siidas rettigheter etablert på særskilt rettsgrunnlag.

Et sentralt element i reindriften samisk rettsforståelse og sedvane, er arv og overføring fra generasjon til generasjon. Dette omfatter bl.a.

- Siidakontinuitet, som dokumenteres ved at siidaens folk (vuoddolbmot) har overtatt, opprettholdt og vedlikeholdt siida-, merke- og flokkgrunnlaget og således har en lang historie i siidaområdet

- Flokkgrunnlag (eallovuodđu), reinflokkens kontinuitet over tid og overførsel av et godt fundert utvalg av rein fra generasjon til generasjon
- Siidagrunnlag (siidavuodđu), dvs. ivaretakelsen av reinflokken gjennom opphold på og flyttinger gjennom ulike årstidsområder

Videre vises det til reindriftslovens § 44, hvor det heter at er ivaretakelse av reinbeiteressursene er distriktsstyrenes oppgave. I forhold til vinterbeiteområdene i Vest-Finnmark er dette styret for distrikt 30A, B og C. GJS mener at distriktsstyrets må involveres i rettsutgreiingen og bidra til fastsettelsen av grunnlaget for jordskifteløsningen ut i fra en samlet vurdering av de historiske elementene.

Det vises for øvrig til artikkelen «Å se som en stat eller som en samisk reineier: To forståelser av bærekraftig reindrift», skrevet av Inger Marie Gaup Eira, Mikkel Nils Sara, Hanne Svarstad og Svein D. Mathisen. Artikkelen er i boka Samisk reindrift – norske myter.

Fastsettelsen av reintall på siidanivå må tilpasses beiteområdet og bygge på vurdering av kriterier for slaktevekter, gjennomsnittlig slakteuttak (produksjonskrav) og variasjon i kalveprosenten. Slaktevekter og gjennomsnittlig slakteuttak (produksjonskrav) skal likevel går foran variasjon i kalveprosenten. Begrunnelsen for dette er at kalvprosenten kan påvirkes av uår og rovvilt.

Når det gjelder fastsetting av grunnlaget for jordskifteløsningen i saker mellom reindriften og bufeholdere mener GJS at alders tids bruk av området gjennom tidene må legges til grunn. Man kan ikke legge dyretall til grunn.

Kapittel 8 – Mekling og kapittel 9 - Behov for kunnskap i jordskifteretten om samisk sedvane, kultur og rettsforståelse

GJS støtter NRLs syn på mekling (kap. 8), NRLs syn på jordskifterettens behov for kunnskap om samisk sedvane, kultur og rettsforståelse (kap. 9)

Kapittel 10 - Avklaring av rettsforholdene på høst- og vinterbeiteområder i Vest-Finnmark:

GJS mener at distriktsstyrene for 30A, B og C, de såkalte sonestyrene, i sterkere grad må involveres i avklaring av rettsforholdene på høst- og vinterbeiteområder i Vest-Finnmark, og viser til overfor nevnte uttalelser.

GJS mener at omkostninger til ankesaker skal dekkes av staten.